

moštvu, da je kupil njega molčanje. Ko je opazil, da mu gre nasproti „Nina“ pod admiralsko zastavo, je Alonz Pinson prišel na krov h Kolumbu, ga prosil za odpuščenje, da se je bil ločil, ker se je bilo zgodilo proti njegovi volji vsled neugodnih razmer. Kolumb je molče poslušal njegova pojasnjevanja. Če tudi je bil prepričan v podlosti Pinsonovi, vendar je zadržaval svojo nevoljo, da bi, kakor pravi v dnevniku, „ne udal skušnjavam satanovim, ki je prav z začetka skušal preprečiti njegovo potovanje“!...

Združivši se „Pinto“ je Kolumb peljal se poleg brega Ispaniole in prišel k lepi gorski štrlini, katero je imenoval Kap del Anamorada, ki se še sedaj imenuje nos Kabran. Tu je dne 13. januarija bil prvi krvavi boj z Indijani. Ko se je „Nina“ približala k bregu, videlo je njeno moštvo na bregu mej drevjem kacic pedeset divjakov oboroženih z loki, sulicami, pušicami in koli. Na prigovarjanje Indijana, ki je spremljal Špance, so sprva odložili orožje in prišli iz gozda. Ko so na povelje Kolumbovo jih Španci jeli nagovarjati, naj jim prodajo orožje, da ga odpeljejo v Španijo, kakor znamenitost, so divjaki prijeli za orožje in napali prišlece. Španci so pa vendar odbili ta napad, težko ranivši dva divjaka; ostali so pobegnili jo v gozd, prestrašivši se svetlih mečev.

Dne 16. januarija 1493. leta, je Kolumb odrinil od nosa Samane (kateremu je v spomin prvega boja z Indijci, dal ime „Zeliv pušic“) in otoka Ispaniole, razvil jadra in v veliko veselje svojih ljudij je krenil na obratni pot na Špansko. (Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

— **Kolesarstvo na Angleškem.** V Londonu se vse večje trgovine z modnim blagom najele posle, ki nimajo nič drugega opraviti nego, da stražijo bicikle, na katerih so se pripeljale nakupovalke blaga. Mej 11. in 12. nov. ter 3. in 5. uro, v katerih urah uradno londonske dame obiskujejo modne kupčije, sledijo po londonskih ulicah. Dame na biciklih druga za drugo.

— **Časnikarstvo na Japonskem.** 244 milijonov časniških izvodov je izšlo minolo leto na Japonskem. To število se razdeli na 792 časnikov, ki izhajajo deloma v japonskem, deloma v različnih evropskih jezikih. Listi so politični, gospodarski, znanstveni in obrtni. Politično časnikarstvo je vsled stroge cenzure najmanje razvito. Kakor se vidi, je časnikarstvo dobro zastopano na Japonskem in da se ednako kakor pri nas s političnimi redakterji trdo postopa.

Novice.

Deželni zbor kranjski.

Dne 28. decembra pričelo se je zasedanje deželnega zbora kranjskega. Po sv. maši v stolni cerkvi sešel se je zbor v prostorih starega strelišča k prvi seji. Deželni glavar Detela je otvoril zbor z ogovorom, v katerem je pozdravil poslance in dež. predsednika, ter poslednjega prosil naj pospešuje delovanje deželnega zbora. Glavar je zaklical trikrat

„Slava!“ presvitlemu cesarju, čemur so poslanci navdušeno pritrdili. Dež. predsednik baron Hein zagotovi zbornico da bo vlada njeno delovanje podpirala. — Novoizvoljeni poslanec Višnikar stori obljubo. — Poslancema Kersniku in Pfeiferju se zaradi bolehnosti dovoli dopust. — Rediteljema se izvolita poslanca Lenarčič in baron Lichtenberg, verifikatorjema pa poslanca dr. Schaffer in dr. Žitnik. — Po navetu poslanca dr. Majarona se voli poseben verifikacijski odsek.

Poslanec Murnik nasvetuje, naj se takoj meritorno obravnava o predlogu začasnega pobiranja deželnih prikklad za l. 1897. Predlogom se pritrdi in isti poslanec poroča na to o predlogu ter predlaga: Visoki deželni zbor izvoli skleniti: V pokritje primankljajev pri deželnem in normatno-šolskem zakladu naj se pobirajo od 2. januarija 1897. l. naprej do onega časa, ko se priklade za l. 1897 končno veljavno ustanove, ravno tiste prikklade, ki so se pobirale l. 1896, in sicer; A.) za deželni zaklad: 1.) 40% doklada na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa; 2.) samostojne doklade: a) od porabe likerjev in oslajenih opojnih tekočin brez razločka na stopinjo alkoholovine 15 gld., od vsakega hektolitra; b) od porabe vseh drugih žganih opojnih tekočin po stopinjah 10 delnega alkoholometra po 30 kr. od vsake hektolitrske stopinje; c) od vsakega hektolitra porabljenega piva brez ozira na stopinjo alkoholovine v vsi deželi po 1 gld., in sicer pod določenimi pobiralnimi pogoji. 3.) 30% doklada na vso predpisano svoto vseh neposrednih davkov z državnimi dokladami vred. B.) za normalno-šolski zaklad; 10% doklada na polni predpis vseh neposrednih davkov z državnimi dokladami vred. — Deželni predsednik baron Hein izjavi, da je vlada le z ozirom na izvanredno slabe finančne razmere dežele privolila, da se bode tudi l. 1897 pobirala 30% naklada na žgane opojne tekočine, a le s pridržkom, da odpade naklada, če se v tem uvede državni davek na žganje. Določiti je torej določno, do kdaj se dovoli budgetni provizorij. — Poslanec baron Schwegel se zahvali vladi za naklonjenost deželi v tem oziru in opozarja, da se državni davek na žganje pred letom 1898 ne uvede. — Poslanec dr. Tavčar predlaga, naj se predlog dež. odbora premeni tako, da bo budgetni provizorij veljaven do 30. aprila 1897. Poročevalec Murnik pritrdja temu nasvetu. izreka vladi zahvalo za naklonjenost in se nadeja, da se bo naklada celo 1897. leto pobirala. Budgetni provizorij se na to sprejme z nasvetovano premembo poslanca dr. Tavčarja. — Poslanec dr. Majaron predlaga naj se takoj meritorno reši poročilo deželnega odbora glede volitve dež. poslanca za kočevski okraj. Predlogu se pritrdi in poslanec Murnik poroča na to o tej volitvi, pri kateri je bil izvoljen poslanec Višnikar in predlaga, naj se volitev odobri, ker ni bila uložena nobena pritožba. — Sprejeto.

Poslanec dr. Majaron, dr. Žitnik in tovariši predlagajo nujno: Visoki deželni zbor skleni: Dež. odboru se naroča, da o vprašanji zastran direktnih volitev v kmetskih občinah in primernega znižanja volilnega cenzusa potrebno poizve in o tem takoj v prihodnji seji deželnega zbora predloži primerne nasvete. Poslanec dr. Majaron primerno utemelji ta predlog. Po opomnjah poslanca dr. Žitnika se predlog sprejme.

Poslanec grof Barbo in tovariši predlagajo, naj se dež. odboru naroči, naj preštudira vprašanje, če bi kazalo ustanoviti v Ljubljani dež. skladišče za kmetijske pridelke in naj o tem poroča v prihodnjem zasedanju.

V finančni odsek se volijo poslanci: dr. Papež, (načelnik) dr. Schaffer, (načelnikov namestnik), pl. Langer, Luckmann, baron Schwegel, Murnik, Višnikar, Hribar, dr. Žitnik, Povše, Kalan, Modic; v upravni odsek: baron Lichtenberg (načelnik), dr. Tavčar (nač. namestnik), baron Wurzbach, pl. Langer, grof Barbo, dr. Majaron, Lenarčič, Povše, Jelovšek, Pakiž, Papež, Globočnik; v odsek za letno poročilo: Graselli, (načelnik), Ervin grof Auersperg (nač. namestnik), pl. Lenkh,

Pfeifer, Ažman, Lavrenčič, Schweiger, Kersnik Perdan. Zasedanje deželnega zbora se na to preloži in zaključi seja.

— **Podeljevanje 3% posojila.** V smislu sklepa dež. zbora kranjskega porabil se bode od drž. posojila 500 000 gl. delni znesek 100.000 gld. za podeljevanje 3% posojil pomoči potrebnim posestnikom takih poslopij po deželnih okrajih kranjskih izven Ljubljane, katera je razrušil potres. Udeleženci se opozarjajo, da je dotične prošnje vložiti na deželni odbor kranjski do konca meseca februarja 1897. Obrazci za prošnje se dobivajo pri onem c. kr. okrajnem glavarstvu, v čegar okoliš spada prosilec, in pri deželnem odboru.

— **Vračevanje brezobrestnih predujmov.** Glasom zakona z dne 6. julija 1895, drž. zak. št. 94, morajo oni obrtniki in trgovci, ki so dobili vsled potresa brezobrestne predujme, te začeti s 1. januarjem 1897, vračati. Bi se li ne našla pota in sredstva, s katerim bi se dalo doseči, da se obrtnikom in trgovcem ti predujmi odpišejo! O tem premišljati je dolžnost naših poslancev.

— **Potrjen sklep.** Cesar je potrdil sklep deželnega zbora kranjskega z dne 11. febr. 1896. leta, s katerim se oproste deželni naklad na hišnonajemninski davek tista poslopja, katerim so bile dovoljene davčne olajšave po državnem zakonu z dne 23. junija 1895.

— **Občinski svet ljubljanski** je v svoji seji dne 23. dec. sklenil v svrhu pokritja izvanrednih troškov mestne občine ljubljanske mestne doklade zvišati in od 1. januarja 1897. l. počenši pobirati nastopne doklade. 1.) od pridobitnega davka (obrtarine) z državnimi dokladami vred: do 5 gld. 25 kr. čiste obrtarine 6%, od 5 gld. 25 kr. do 26 gld. 25 kr. čiste obrtarine 10%, od 26 gld. 25 kr. naprej čiste obrtarine pa 15%. 2.) od dohodnega davka z državnimi dokladami vred do 50 gld. 10%, od 50 do 500 gld. 15%, od 500 gld. naprej 25%. 3.) od hišnonajemninskega davka 15%. 4.) od zemljiškega davka tudi 15%.

— **Potresne podpore.** Deželno predsedstvo kranjsko je minole dni razdelilo zadnji denar, katerega je imelo še na razpolago za one, ki so vsled potresa podpore potrebni. Ker ni več denarja, se tudi ne more več ozirati na morebiti še došle prošnje.

— **Cesar je podaril za popravo podružne cerkve v Zg. Lokvicah pri Črnomlju 300 gld.**

— **Župno cerkev v Črnomlju** so primerno prenovili. Stroški znašajo 9000 gld. Kakor znano je cerkev pod patronatom nemškega viteškega reda. V nedeljo dne 20. decembra so popravljeno cerkev slovesno blagoslovili.

— **Užigalice in svinčniki družbe sv. Cirila in Metoda** se prav dobro razpečavajo. Vendar je pa obilo trgovcev, ki si jih niso še omislili. Imeli smo priliko tega in onega opozoriti, zakaj še ne rabi teh užigalic in svinčnikov, a je rekel, sem vprašal že tu in tam po njih, a jih nisem dobil. Trgovci se torej opozarjajo, da si na svojo korist omislijo užigalice in svinčnike družbe sv. Cirila in Metoda, občinstvo naj pa iste povsod zahteva in pridno kupuje. S tem širimo narodno zavest in prispevamo naši potrebni šolski družbi. Založnik užigalic je kakor znano veletržec Ivan Perdan, svinčnikov pa trgovec Jos. Petrič v Ljubljani.

— **Izkaznice za trgovske potnike.** Ker je tudi c. kr. priv. južna železnica dovolila, da se smejo po njenih progah prevažati uzorčni kovčeki trgovskih potnikov po znižani prtljagni taksi, je c. kr. železniško ministerstvo odredilo, da se skupno za vse železnice za katere je dovoljeno to znižanje, izdajo izkaznice. Vsled tega bodo izdajale trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani opozarja udeležence, da izkaznice izdane za l. 1896. z dnem 31. decembra 1896 izgube svoje veljavo in da je iste nadomestiti z novimi za leto 1897 v rudeči barvi.

— **Volilcem v trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani.** Volilna komisija za trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani razpisala je volitve. Te se vrše z ustnim glasovanjem ali z osebnim oddajanjem napisanih glasovic 14. januarja 1897. l. od devetih dopoldne do šestih popoldne v magistratni dvorani v Ljubljani. Vrše se pa volitve tudi z dopošiljanjem od volilcev podpisanih glasovnic. V teh morajo biti tisti trgovci ali obrtniki vpisani, katere volilec voli, in potem je glasovnico podpisano od volilea poslato z izkaznico vred na deželi c. kr. okrajnemu glavarstvu tistega kraja, kjer je podjetje, v mestu Ljubljani pa mestnemu magistratu vsaj do 12. januarja 1897. l. Glasovnice se smejo odprte ali zapečatene oddati ali doposlato. Ako je glasovnica zapečatena, je treba, da zunaj zapisana volilčevo ime. Opozarja se še na to-le: Ako imajo ženske same v svojih rokah kako trgovino ali obrt, voli v njih imenu opravitelj njih trgovine ali njih obrta, in mora tedaj on podpisati glasovnico in tudi še pripisati besedo „opravitelj“. Pošiljajo se pa glasovnice na c. kr. okrajno glavarstvo lahko po pošti ali po posebnih poslih. Oddajo se pa tudi lahko pri županstvu ali c. kr. davčnemu uradu da jih pošlje glavarstvu Poštne ni nič plačati, ako je naslov na c. kr. okrajno glavarstvo tak, kakor je na glasovnici natisnjen. Omenja se še, da ste glasovnica in izkaznica na eni strani natisnjeni, in da je na drugi stani uže tudi naslov na okrajno glavarstvo narejen in da le napisati ime kraja, kjer je okrajno glavarstvo, in če se list zapečati tudi volilčevo ime. Po dogovoru z mnogimi udeleženci se priporočajo za volitve v trg. in obrt. zbornico čast. volilcem nasl. gg.: 1.) Trgovcem I in II vol. razreda, kateri dobe rudeče glasovnice: Vaso Petričič, veletržec, predsednik mestne hranilnice v Ljubljani. Karol Pollak, trgovec in posestnik v Ljubljani. Avgust Skaberne, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani. 2.) Trgovcem III. volilnega razreda, kateri dobe višnjeve glasovnice: Ivan Krajec, knjigotržec in posestnik v Novem mestu. Fr. Omersa, trgovec in posestnik v Kranju. 3.) Obrtnikom II. volilnega razreda, kateri dobe bele glasovnice: Anton Klein, lastnik tiskarne in posestnik v Ljubljani. Franc Kolman, steklar in posestnik v Ljubljani. Josip Kušar, lastnik mlina, drž. poslanec v Ljubljani. Josip Lenarčič, tovarnar in posestnik na Vrhniki.

— **Železnica Ljubljana-Vrhnika.** Podrobni načrti za to železnico so že v toliko izgotovljeni, da se bode z zgradbo moglo že prihodnjo pomlad pričeti. Obrat na tej železnici prevzame južna železnica.

— **Deželna gasilna zaveza** imela je dne 26. decembra popoldne v magistratni dvorani svojo sejo. Mej drugim se je sklenilo v prosep gasilstva z novim letom izdajati list „Gasilec“.

— **Klub slovenskih biciklistov** snujejo v Kamniku.

— **Goldinarski bankovci** se še do 31. decembra 1899. sprejemajo pri davčnih uradih za polni znesek v zameno S 1. januarjem 1900. l. država ne bo več sprejemala tega denarja.

— **Pod vlak je skočil** v noči od 28. na 29. dec. blizu postaje Lesce neki hlapec znan kot velik pijanec. Čakal je ob progi v grmovju na vlak in skočil prednj. Bil je takoj mrtev.

— **Vlomil je** v noči od dne 18. na 19. decembra v južno železniško postajno blagajnico na Savi pod Litijo neznan tat, vdolbel z dletom dve luknji v blagajnico in odnesel 75 gl. denarja.

— **Dete so našli** dne 24. decembra proti 7. uri zvečer v veži hiše št. 18 v Radeckijevi ulici (Kravja dolina). Materi, ki je novorojeno dete tja položila bodo pač prišli na sled.

— **Vojakov — novincev** v tostranski državni polovici je za l. 1897. glasom ravno izdanega državnega zakona dovoljenih 59.211 mož za vojsko in mornarico ter 10.000 mož za deželno brambo.

— **Zmrznenega** so našli pri Šneperku na Notranjskem Janeza Zgavca iz Budanj pri Vipavi. Bil je na potu v Reko, da dobi tam zasluška, a utrujen je zaspal na putu in zmrznil.

— **Obesil se je** dne 23. dec. 55letni posestnik Primož Hočevnar iz Vrhpolja, v občini Nevlje. Mož je bil slaboumen. Našla sta ga njegova sina mrtvega na podu.

— **Škoda vsled velike vode.** Dne 20. decembra v jutro je močno narastla Sora-Poljansčica vzela pri Gaberku nad Škofjokoko jez mlinarju Juriju Mercina. Po vodi se derveče lesovje je provzročilo, da je voda spodnesla tudi spodaj ležeči most, katerega so ravno do dobra popravili.

— **Mohamedanec — francoski poslanec.** V Pontarlieru so volili nedavno nekega mohamedanca dr. Filipa Greniera za poslanca. Ko je ta mož v francoskem mestu napovedal kandidaturo, so se ljudje smejali. Mnogi volilci so ga šli le za šalo voliti. Da bode naposled voljen, ni nikdo mislil. Grenier je sin dobrih katoliških starišev. Studiral je zdravilstvo. Zaradi neke bolezni šel je bil za več let v Algier, kjer se je seznanil z mohamedanizmom. Ta vera mu je tako ugajala, da se je pomohamedanil. Njegova mati je zaradi tega zblaznela. Ko se je vrnil v Francijo, ga v Ponharlieru, kjer so ga sedaj volili za poslanca nikdo mara pogledati. Če je šel na deželo s turbanom, so kmetje ga topli. Grenier je vse to voljno pretrpel. Pridobil si je že nekaj ugleda in je sedaj še celo poslanec. Tudi v zbornico pojde neki s turbanom. Parižani bodo gotovo vsaj z začetka radovedni hodili gledat tega postavodajalca.

— **Črne koze v Zagrebu.** V zagrebški bolnišnici se je pri dveh bolnikih konstatovalo, da sta zbolele za črnimi kozami. Storile so se takoj obširne naredbe, da se koze ne zaneso v mesto.

— **Zavarovalnica proti vlomom.** Te dni je dovolilo ministerstvo notranjih stvari, da se na Dunaju osnuje zavarovalnica proti vlomom v blagajnice. Nam se zdi to novo podjetje malo negotovo. Sleparije bodo se gotovo pogostoma godile.

— **Ustrelil se je** višji poštni svetnik pri poštнем ravnateljstvu v Pragi, Anton Šafranek. Povod samomoru je to, da je bil popolnoma oslepil.

— **Nesreča na železnici.** Na kolodvoru v Budimpešti je te dni neki vlak podrl in raztrgal tri ženske, neko učiteljevo vdovo, njeno hčer in neko staršo damo. — Blizu Birminghama v državi Alabana v Ameriki je skočil vlak z nekega mostu v reko. 177 oseb je mrtvih, več pa težko poškodovanih.

— **Dvojni dijaški samomor.** V Tübingenu sta se te dni ustrelila dva vseučiliščnika, medicinec Lührs in bogoslovec Aichele. Kaj je povod tema dvema samomoroma ni znano.

— **Prepovedano drsanje.** Ravnateljstvo frančiškanske gimnazije v Halu pri Inomostu na Tirolskem je letos prepovedalo drsanje.

— **Nesreča v premogovniku.** V premogovniku v Virhovicah v Rusiji se je udrla plast premoga in nad 60 delavcev podsula, ki so vsi mrtvi.

— **Gledališče pogorelo.** Te dni je do tal pogorelo leseno gledališče v Tusinu v Afriki. Človek se ni nobeden ponesrečil.

— **Samomor na železnici.** Na božični dan je v Gradcu steklarniški paznik Ivan Röhrich se ulegel na železniški tir, da ga je vlak povozil.

— **Samomor angleškega romanopisca.** V začetku novembra je skočil v Parizu v vodo angleški romanopisec Cauthrop. Te dni so njegovo truplo izvlekli iz vode.

— **Zaprli so** na Dunaju te dni nekega moža, ki se je izdajal za sinu generala, ali pa kakega družega visokega uradnika. Najemal je stanovanja. V nobenem stanovanju ni ostal, temveč je povsod zginil, in kaj seboj odnesel. Kolikor se dosedaj ve, izvršil je petnajst tatvin.

— **Bomba se je razletela.** V Cassinu se je pri lekarničarju Valerio razletela papirna bomba, katero so skrivaj naredili. Dve nadstropji ste se podrli. 5 ljudi je mrtvih, 12 pa poškodovanih.

— **Bolezen mej divjačino na Sedmograškem.** Na Sedmograškem pokazala se je mej zajci in divjimi mrjasci nalezljiva bolezen vratnih šlez. Več so jih že našli mrtvih. Mej srnami in jeleni je huda kuga na parkljih. Nekaj srn so ljudje živih vjeli ker niso mogle več teči. Lovi so se opustili.

— **Koliko je stala volitev ameriškega predsednika?** Listi vedo povedati, da je izvolitev Mac Kinley-a stala nad 5 milijonov mark. Nič manj ni potrosila nasprotna demokratična stranka, ki je pa propala. Pač ni še noben kandidat imel na razpolago toliko sredstev nego Mac Kinley. Samo za razpošiljatev oklicev se je v enem tednu potrosilo 240.000 mark. Največ sta prispela k aigtacijskemu fondu Mac Kinley-a New-Jork in Filijadelfija, ki sta dala po 2 milijona mark.

— **Svet se preminja.** Iz Londona se poroča, da je veliko barje pri Castle-Islandu hkrati izginilo in se premenilo v jezero. Z barjem vred pa je izginilo tudi več hiš, nekaj ljudi in mnogo živine, dočim beže na koncu barja prebivajoči ljudje na vse strani.

— **Nesreča na morju.** Blizu Santandra na Španskem je velik parnik „Carrenza“ zadel ob veliko skalo in se potopil. Rešilo se je samo šest oseb, vsi drugi potniki in mornarji so utonili.

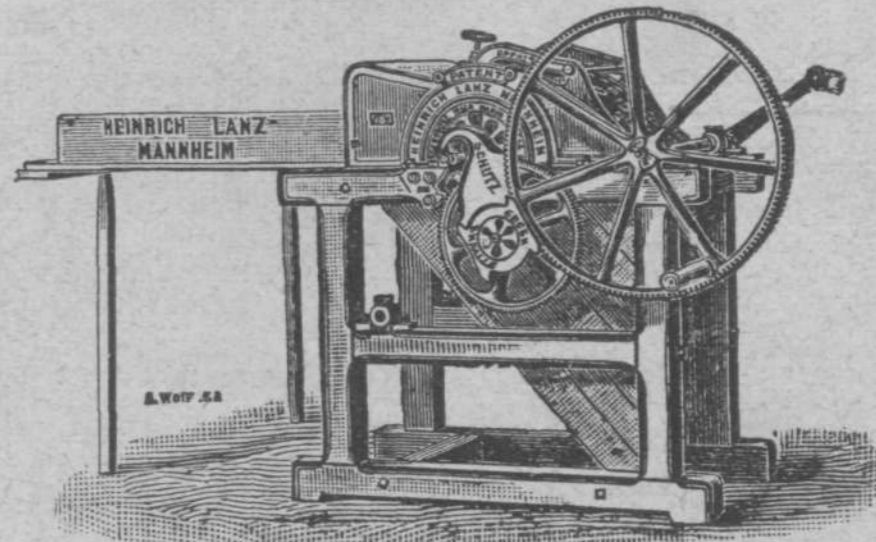
Tržne cene

V Ljubljani dne 12. dec. 1896. Pšenica gld. 9.— kr. rž gld. 6 50 kr., ječmen gld. 5 50 kr., oves gld. 6 50 kr., ajda gld. 7.— kr., proso gld. 6 50 kr., turšica gld. 5 30 kr., leča gld. 11.— kr., grah gld. 10.— kr., fižol gld. 9.— kr., (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Karol Kauschegg, trgovina z železjem

v LJUBLJANI, Dunajska cesta šte. 10.

Znižane cene!

Popolno jamstvo!

Več nego 100 vsakovrstnih strojev ima vedno na izbiro v zalogi od svetovnoznane trdke Henrika Lanza iz Mannheima, kakor: škoporeznice, mlatilnice, vratila (gepelne), mline za debelo moko, reporeznice, čistilnice, stiskalnice za grozdje in sadje itd. itd., ter da vsak stroj za 8dnevno poskušnjo. — Slamoreznice z gepelnom od 120 gld. naprej; slamorezni noži so in se tudi izdelujejo iz najboljšega angleškega jekla natančno po predrisanih vzorcih. Nadalje se preskrbujejo in izdelujejo tudi k strojem kateri niso iz te zaloge vsakovrstni polomljeni deli, in sicer kolikor mogoče hitro in poceni.

Plačila se dovoljujejo na obroke, brez da bi se cene zato kaj zvišale. (99—3)